
Veterinærtjenester

Regler som gjelder ved utbrudd av koronavirus

Denne informasjonen er beregnet for kommuner, fylkesmenn og veterinærer, og baserer seg på spørsmålsstillinger Landbruksdirektoratet har mottatt på veterinærområdet som knytter seg til koronasituasjonen. Informasjonen er utarbeidet i samarbeid med Mattilsynet.

Tilskudd til veterinærdekning

1. Kommunene har ansvar for å organisere klinisk veterinærvakt

Kommunene plikter, etter dyrehelsepersonellovens § 3 a, å sikre tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, inkludert tjenester for kjæledyr og hest. Kommunene har ansvar for å organisere klinisk veterinærvakt for alle dyrearter utenom ordinær arbeidstid. Dette gjelder til enhver tid og uavhengig av koronasituasjonen. Organisering av klinisk veterinærvakt bør være en del av den generelle beredskapsplanleggingen for kommunene. Forhold å være oppmerksom på i den sammenheng kan være at:

- Mattilsynet har svært kort behandlingstid for søknader om lisens for viderekomne veterinærstudenter til å utføre kortvarig assistenttjeneste.
- Veterinærer som har mulighet for å tilby sine veterinærtjenester, og som er medlemmer i Den norske veterinærforening, kan legge ut gratis vikarannonser i fire uker under koronautbruddet på <https://www.vetnett.no/bestille-annonse/>. Kommuner som har behov for veterinærtjenester, kan også annonsere her til en gunstig pris.
- Mange veterinærer med kompetanse innen produksjonsdyrfeltet har ikke dette som sin primærarbeidsoppgave, viser en spørreundersøkelse som Den norske veterinærforening har foretatt blant sine medlemmer. Dette illustrerer en beredskapsreserve som befinner seg rundt om i landet, og som kommunene kan få mer informasjon om ved å henvende seg til sin vaktgruppe, eller til Den norske veterinærforening.
- Vaktdistrikter kan samarbeide om vakt for å kunne overholde vaktansvaret i situasjoner med koronasmitte, jf. neste punkt.

2. Kan vaktdistrikter samarbeide om vakt?

Dersom veterinærvaktoverordene kommer i en situasjon hvor de, på grunn av koronasmitte, ikke lenger klarer å overholde plikten til å organisere en klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid, kan de samarbeide for å få til dette uten at det samtidig får konsekvenser for utbetalt vakttilskudd. Det stilles ikke krav om at vaktdistriktene som kommer i en situasjon som gjør det aktuelt å benytte seg av dette unntaket, skal melde fra eller søke om slikt unntak.

Fylkesmannen har ikke hjemmel til å pålegge veterinærvaktoverordene å samarbeide om vakt, men fylkesmannen kan gjøre vaktområdene oppmerksom på denne muligheten.

3. Hvem dekker kostnadene med å skaffe til veie nok veterinærer i områder hvor det blir mangel på slikt personell til vakt og dagpraksis som følge av koronasmitte?

Det er ikke avsatt ekstra, øremerket tilskudd til veterinærdekning for 2020 som følge av koronapandemien. Eventuelle ekstra kostnader kommunene får med å oppfylle plikten de har etter dyrehelsepersonelloven § 3a som følge av koronasituasjonen, må dekkes av kommunene selv.

Landbruksdirektoratet gjør oppmerksom på at dersom vakt deltakere forhindres fra å delta i oppsatte vakter pga. karantene eller sykdom som følge av korona, og av den grunn ikke mottar kompensasjon for disse vaktene, vil det frigjøres vaktmidler som kommunen kan benytte til finansiering av vikarer som kan påta seg disse vaktene.

Stimuleringsstilskuddet brukes til å sikre veterinærdekning på dagtid. Det er knyttet søknadsfrister til dette tilskuddet, og saksbehandlingen skal være avsluttet 1. juni. Dersom disse midlene skal kunne brukes til å dekke særlige behov som oppstår på grunn av koronasituasjonen, må behovet for slike midler spilles inn innenfor søknadsfristen fylkesmannen har satt.

4. Veterinærer kan ikke beordres til å utføre oppgaver for kommunene

Etter dyrehelsepersonellovens § 27 om beordring i krisesituasjoner kan veterinærer som arbeider i klinisk praksis beordres til å gjøre offentlig arbeid. Terskelen for å bruke bestemmelsen skal være høy, og bestemmelsen skal kun brukes til å beordre privatpraktiserende veterinærer til å utføre Mattilsynets oppgaver. Mattilsynet kan imidlertid ikke beordre en privatpraktiserende veterinær til å utføre de oppgavene en annen privatpraktiserende veterinær vanligvis ville gjort. Hjemmelen åpner med andre ord ikke for å beordre veterinærer til arbeid for kommunene, som for eksempel å delta i vakttjeneste dersom vakthavende veterinær er forhindret på grunn av koronasmitte. (Kilde: Mattilsynet)

5. Kan veterinærer i karantene arbeide med dyr?

Veterinærer som er i karantene, men som ikke har symptomer på covid-19, kan utføre arbeid i akutte dyrevelferdsmessige og dyrehelsemessige tilfeller. Symptomfrie veterinærer i karantene må ivareta smittehygienens dersom de må arbeide, blant annet ved å iverksette ekstra smittehygienetiltak for seg selv og eventuelle medhjelpere. Eksempler på slike smittehygienetiltak er bruk av munnbind, holde god avstand til bonden/dyreeier, ha god håndhygiene og rengjøre og desinfisere utstyr. (Kilde: Mattilsynet)

6. Eierinseminering: Det er mulig å søke om å kunne inseminere utenfor egen besetning dersom veterinær er forhindret pga. koronasmitte

En person som har tillatelse fra Mattilsynet til å inseminere i egen besetning kan ikke inseminere i andre besetninger uten dispensasjon. Mattilsynet sin avdeling for nasjonale oppgaver kan gi slik dispensasjon etter søknad i særskilte situasjoner. Korona-krisen er en slik særskilt situasjon.

Søknader om dispensasjon kan saksbehandles i løpet av kort tid og må inneholde:

- Navn, adresse, produsentnummer, inseminørnummer hos Geno/Norsvin på produsenten som skal inseminere hos andre produsenter.
- Angivelse av dyreart (svin eller storfe)
- Angivelse av geografisk område (kommuner eller vakt-distrikt) hvor inseminasjonen skal foregå.
- Skriftlig bekreftelse fra Norsvin/GENO på at det ikke er annet tilgjengelig seminpersonell i det aktuelle området.

Forskrift om kunstig sædovertføring hos husdyr utført av andre enn veterinær finnes på:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1995-03-06-239>

(Kilde: Mattilsynet)

Tilskudd til veterinærreiser

Heving av tilskuddstaket for «andre kostnader» ved ekstraordinære kostnader ved bruk av beredskapsfartøy

Den 20. april 2020 hadde avtalepartene i jordbruksoppjøret ekstraordinære forhandlinger der de fastsatte et høyere tilskuddstak for veterinærreiser ved ekstraordinære kostnader fordi man som følge av koronasituasjonen må bruke beredskapsfartøy. Av protokollen fremkommer det følgende:

Med bakgrunn i utfordringer knyttet til koronaepidemien er partene enige om å utvide tilskuddstaket for andre kostnader per reise ved bruk av leid skyssbåt i satser for tilskudd til veterinærreiser. I tilfeller der det er nødvendig å bruke beredskapsfartøy og dette medfører ekstraordinære kostnader pga. koronaepidemien fastsettes maksimalt tilskudd til kr 15 000.

Landbruksdirektoratet har utarbeidet et rundskriv knyttet til endringen, som er tilgjengelig på nettsidene våre:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/andre/veterinartjenester>

Her finner du mer informasjon om utbrudd av koronavirus på veterinærområdet

Mattilsynet: <https://www.mattilsynet.no/>

Den norske veterinærforening: <https://www.vetnett.no/>

Veterinærinstituttet: <https://www.vetinst.no/>